

ЕЛЕКТРОХІМІЧНЕ ВИДІЛЕННЯ ВОЛЬФРАМУ З ІОННИХ РОЗПЛАВІВ

Сьомкіна О.В., Байрачний Б.І., Ляшок Л.В., Токарєва І.А., Орехова Т.В.

Національний технічний університет

“Харківський політехнічний інститут”, м. Харків

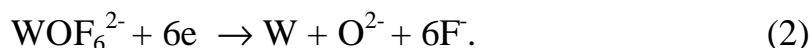
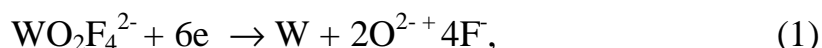
Швидкі темпи розвитку різних галузей техніки вимагають вдосконалення технологічних процесів отримання конструкційних матеріалів, що працюють при високих температурах в корозійно-активних середовищах. Таким вимогам відповідають рідкісні тугоплавкі метали, до яких відноситься вольфрам, що застосовується в авіа-, ракетобудуванні, напівпровідниковій електроніці. У зв'язку з обмеженістю сировинної бази актуальною проблемою є переробка вторинної сировини, що містить вольфрам.

Для переділу сировини, що містить вольфрам, використовують різні технологічні схеми, завершальною операцією яких є отримання вольфрамового ангідриду високого ступеня чистоти.

У зв'язку з неможливістю виділення вольфраму з водних розчинів використовують електроліз іонних розплавів різного складу – хлоридних, оксидних, хлоридно-фосфатних і ін.

Найбільше поширення набули галогенідно-оксидні розплави. При електролізі розплавів на основі $KCl-NaCl$ і WO_3 залежно від складу частинок, що утворюються, нами були одержані компактні вольфрамові покриття і порошки. Як матеріал катода використовували неіржавіючу сталь, мідь, ніобій.

Застосування методу стаціонарної вольт-амперометрії дозволило встановити кінетичні закономірності розряду комплексів вольфраму, що утворюються в розплаві. На поляризаційній залежності спостерігається два катодні піки, що відповідають відновленню металу з двох комплексів:

Електроліз при потенціалах, що відповідають як першому, так і другому піку, приводить до осадження на катоді осадів металевого вольфраму: порошкоподібного (реакція 1), міцно зчепленого з основою покриття (реакція 2). При додаванні в електроліт NaF на поляризаційній кривій залишається тільки один пік, що відповідає розряду комплексу WOF_6^{2-} . Таким чином, використання іонного хлоридно-оксидного розплавів дозволяє модифікувати електродну поверхню вольфрамом, який характеризується високим ступенем чистоти або його сплавами, для реалізації заданих функціональних властивостей.